PANEL EKSPERCKI

Województwo opolskie

Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” jest inicjatywą realizowaną w ramach programu Erasmus+ i ma na celu zidentyfikowanie i przezwyciężenie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe młodzieży.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Numer projektu: **2023-2-PL01-KA210-VET-000171268**
Tytuł projektu: **Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego** (ang. Together for the Congress of Dual Education)

Program Erasmus+
Kształcenie i szkolenia zawodowe (KA2 VET)

Podmiot udzielający dotacji: **Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności**

Data rozpoczęcia projektu: 2024-03-01
Data zakończenia projektu: 2025-07-31

Organizacje uczestniczące w projekcie:

Lider projektu: **Fundacja Społeczeństwo i Gospodarka**
Partnerzy: **Narodowe Forum Doradztwa Kariery** oraz **Institut für angewandte Beratungswissenschaften GmbH**

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „Razem do Kongresu kształcenia Dualnego” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

Pełna treść licencji dostępna jest na stronie: **https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Województwo opolskie 3

O projekcie 7

Działania projektowe 8

System kształcenia dualnego w Polsce 9

Podsumowanie 13

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo opolskie

Przed nami panel ekspercki w województwie opolskim – najmniejszym pod względem ludności regionie Polski, ale o wielkich ambicjach i ciekawych doświadczeniach. Opolszczyzna jest regionem o charakterze przemysłowo-rolniczym. Działają tu znaczące zakłady przemysłowe, m.in. cementownie (np. w Strzelcach Opolskich znajduje się jeden z największych zakładów cementowych w Europie) oraz zakłady chemiczne (choćby Azoty Kędzierzyn). Silne są także branże powiązane z rolnictwem – przetwórstwo spożywcze, produkcja maszyn rolniczych – a w południowej części regionu rozwija się przemysł drzewny. Specyfika gospodarcza Opolszczyzny polega jednak nie tylko na branżach, ale i na skali: dominują tu raczej średnie i mniejsze przedsiębiorstwa, rozsiane po różnych miejscowościach. Nie mamy jednej wielkiej metropolii, raczej sieć mniejszych miast z Opolem na czele. To oznacza, że edukacja zawodowa musi docierać do młodzieży w całym regionie, nie skupiając się tylko w stolicy województwa.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo opolskie

Największym wyzwaniem województwa opolskiego jest zjawisko, z którym region zmaga się od lat – odpływ młodych ludzi. Opolskie było niegdyś symbolem emigracji zarobkowej; wiele rodzin ma silne związki z Niemcami i Austrią, a młodzi często wyjeżdżali tam za lepszym życiem. Dziś sytuacja nieco się zmienia – pojawiają się nowe inwestycje, powstają miejsca pracy na miejscu – ale demograficzne skutki emigracji są odczuwalne. Nasz system kształcenia branżowego musi więc odpowiedzieć na pytanie: jak zatrzymać młodzież w regionie? Jedną z odpowiedzi mogą być atrakcyjne, dualnie zorganizowane ścieżki kariery, gwarantujące absolwentom konkretną pracę i rozwój. W trakcie projektu pojawiła się np. rekomendacja tworzenia programów stypendialnych i gwarancji zatrudnienia dla uczniów szkół branżowych w kluczowych dla regionu zakładach. Jeżeli młody człowiek będzie wiedział, że wybierając technikum współpracujące np. z cementownią w Strzelcach, otrzyma stypendium, odbyje tam praktyki, a na koniec dostanie ofertę pracy – to istnieje większa szansa, że nie wyjedzie do innego województwa czy kraju.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo opolskie

Kolejnym wyzwaniem jest dostosowanie programu praktycznej nauki zawodu do potrzeb lokalnych firm. Skoro mamy na Opolszczyźnie cementownie czy zakłady chemiczne, to powinniśmy ściśle współdziałać z tymi przedsiębiorstwami przy układaniu programów praktyk. Uczniowie w zawodzie mechanik czy automatyk powinni uczyć się na sprzęcie i procesach, które faktycznie występują w tych zakładach. Czy tak jest? Niekiedy brakuje jeszcze takiej koordynacji. Być może rozwiązaniem jest powołanie przy większych zakładach czegoś w rodzaju rad programowych dla szkół – forum, gdzie pracodawcy powiedzą, jakich umiejętności oczekują i pomogą zaktualizować podstawy programowe. Warto też czerpać ze sprawdzonych wzorców: Niemcy są tuż obok i od lat słyną z jakości dualnego systemu. W naszych panelach wskazywano, że przejęcie niektórych niemieckich standardów praktycznej nauki zawodu i certyfikacji podniosłoby zaufanie pracodawców do kwalifikacji absolwentów. Może warto rozważyć bliższą współpracę z niemieckimi izbami rzemieślniczymi czy przemysłowymi w tym zakresie.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo opolskie

Drodzy Państwo, opolskie może być małe, ale ma duży głos, jeśli chodzi o innowacje w edukacji. Choć liczba szkół i uczniów jest tu mniejsza niż w dużych regionach, to właśnie dzięki temu możemy szybko wprowadzać zmiany pilotażowe – region jest na tyle „kameralny", że partnerzy się dobrze znają i mogą sprawnie współdziałać. Zachęcam, abyśmy podczas tego panelu otwarcie porozmawiali o naszych potrzebach: co utrudnia firmom angażowanie się w kształcenie dualne? Jakie wsparcie jest potrzebne szkołom branżowym, zwłaszcza poza Opolem? A może mamy sukcesy, którymi warto się podzielić – np. szkoły, które już teraz współpracują z zagranicznymi firmami czy prowadzą klasy dwujęzyczne, przygotowując młodzież do pracy w środowisku międzynarodowym? Jestem przekonany, że głos opolskich ekspertów wniesie wiele cennych perspektyw do ogólnopolskiej dyskusji. Nasze doświadczenia z emigracją, z transgraniczną współpracą i z budowaniem edukacji w małej społeczności mogą posłużyć innym regionom. Dlatego proszę o szczere i konstruktywne wypowiedzi – razem wypracujemy rekomendacje, które pomogą zatrzymać młodych na Opolszczyźnie i zapewnić im tu godną przyszłość.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

O projekcie

Główne cele projektu to:

1. Zidentyfikowanie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w kształcenie dualne młodzieży.
2. Wypracowanie rekomendacji dla zwiększenia zaangażowania organizacji branżowych i samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe.
3. Stworzenie przestrzeni do partnerskiego dialogu na temat formy zaangażowania pracodawców w kształcenie zawodowe poprzez organizację konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”.

Projekt koncentruje się na:

1. Włączaniu i różnorodności we wszystkich obszarach edukacji, szkolenia, młodzieży i sportu.
2. Dostosowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.
3. Przyczynianiu się do innowacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Działania projektowe

1. **Analiza danych zastanych i opracowanie listy zagadnień dla paneli eksperckich**
   Przeprowadzenie analizy istniejących danych dotyczących kształcenia dualnego.
2. **Panele eksperckie z udziałem partnera zagranicznego**
   Organizacja paneli dyskusyjnych z udziałem ekspertów branżowych oraz instytucji publicznych.
3. **Stworzenie raportu z badań i organizacja konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”**
   Opracowanie raportu na podstawie wyników paneli eksperckich oraz organizacja konferencji końcowej.
4. **Ewaluacja i upowszechnianie**
   Przeprowadzenie ewaluacji projektu i upowszechnianie jego wyników.
5. **Zarządzanie projektem**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

W Polsce kształcenie dualne realizowane jest **w ramach branżowej szkoły I stopnia** przemiennie **z kształceniem zawodowym w miejscu pracy. Młodociani pracownicy** w trakcie odbywania praktycznej nauki zawodu **otrzymują wynagrodzenie miesięczne** na podstawie umowy o pracę. **Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników** wypłacana jest pracodawcom **z Funduszu Pracy**, będącego w dyspozycji **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej**.

Polski model kształcenia dualnego
/prowadzony przemiennie w szkole i miejscu pracy, około 50%/

Według danych Ministerstwa Edukacji i Nauki, tylko **10% uczniów szkół ponadpodstawowych kształci się przemiennie w szkole i miejscu pracy**. W najbardziej rozwiniętych gospodarczo krajach Unii Europejskiej dualnie kształci się 50% młodzieży. Stąd potrzeba **rozwoju doradztwa zawodowego w Polsce.**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

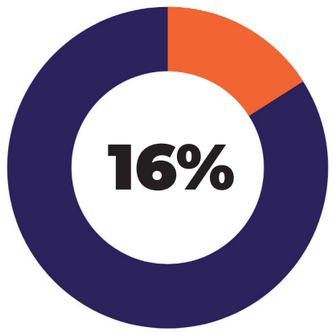

branżowa szkoła I stopnia,
w tym:

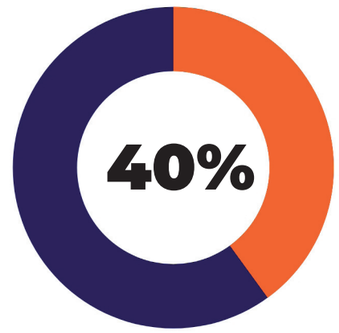

technikum

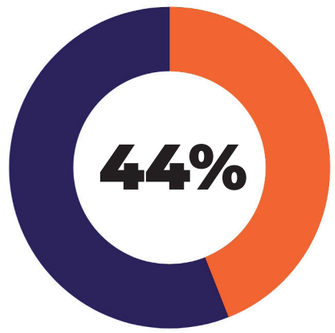

liceum ogólnokształcące

40%
kształcenie zawodowe w warsztatach szkolnych

60%
kształcenie dualne młodocianych pracowników - nauka zawodu u pracodawcy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

Największy udział w kształceniu dualnym w Polsce mają **zakłady rzemieślnicze**. Organizacje rzemiosła, cechy i izby, **są aktywne w każdym powiecie** na terenie kraju.

23 tys.
zakładów
szkolących

300 tys.
pracowników
rzemiosła

76 tys.
uczniów /
młodocianych pracowników

2,9 mln
świadectw czeladniczych
i dyplomów mistrzowskich
wydanych od 1945 roku

530
organizacji
rzemieślniczych

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

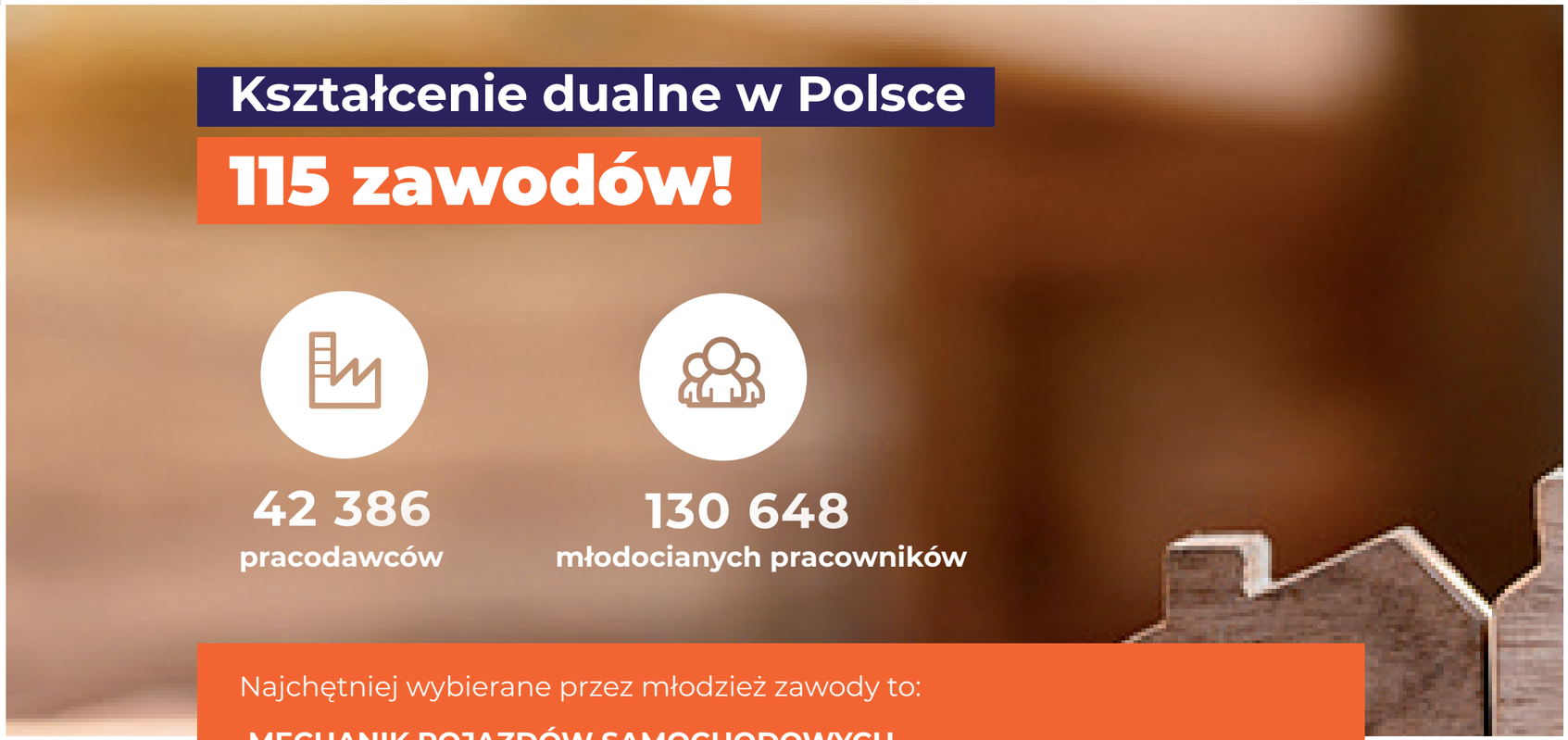

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podsumowanie

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” stanowi istotny krok w kierunku poprawy jakości kształcenia zawodowego w Polsce poprzez zwiększenie zaangażowania pracodawców i stworzenie platformy do partnerskiego dialogu. Realizacja projektu przyczyni się do lepszego dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, wspierając tym samym rozwój kompetencji zawodowych młodzieży.

Dofinansowane przez
Unię Europejską